

Табын жырлары

Котлау сайты

Тал бөресе

Тал бөресе, тал бөресе,
Тал бөресе талларда;
Сандугачым, әйтеп сайра,
Сөйгән ярым кайларда?

Сандугачым, очасыңмы,
Кипте инде күлләрең;
Синең янга барып кайта
Һәр көнне күңелләрем.

Моңлы кичтә тальян гармун
Кемнәр уйнатыр инде.
Син булмагач күңелемне,
Кемнәр юатыр инде

Агыйделләр дулкынлана,
Дулкынлана, комлана;
Басып сайрар талы сынса
Сандугач та моңлана.

Акрын искән жыл селкетә
Агыйдел камышларын;
Кем аерылмый, шулар белми
Аерылу сагышларын.

Гармуныңны тартып уйна
Үрләргә менгәндә дә.
Онытасым юк үлгәндә дә —
Гүрләргә кергәндә дә.

Дим буйлары

Дим буйлары сары чәчкә,
Өзәсең дә аласың.
Дим буйлары сары чәчкә,
Өзәсең дә аласың.

Сары чәчкәләрне өзеп,
Үзең ялгыз каласың.
Сары чәчкәләрне өзеп,
Үзең ялгыз каласың.

Дим буйларына төшмәсәм,
Өзмәгән булыр идем.
Дим буйларына төшмәсәм,
Өзмәгән булыр идем.

Сары чәчкәләрне өзеп,
Йөрмәгән булыр идем.
Сары чәчкәләрне өзеп,
Йөрмәгән булыр идем.

Эх дусларым, сезгә әйтәм,
Сары чәчкә өзмәгез.
Эх дусларым, сезгә әйтәм,
Сары чәчкә өзмәгез.

Сары чәчкәләрне өзеп,
Ялгыз кала күрмәгез.
Сары чәчкәләрне өзеп,
Сөйгән ярга кермәгез.

Син – минем жанымның яртысы

Син – минем жанымның яртысы,
Яшисең йөрәгем түрендә,
Нур сибеп барасы юлыма
Балкыйсың күңелем күгендә.

Мин сине гомерем буена
Ышыклап барырмын жыллардән.
Өзелсә барасы юлларың –
Үрермен мин күпер гөлләрдән.

Без икәү – аерылмас пар канат,
Беркем дә кералмас арага.
Хәсрәтне бүләрбез икегә,
Чит-ятлар тоз салса ярага.

Мин сине гомерем буена
Ышыклап барырмын жыллардән.
Өзелсә барасы юлларың –
Үрермен мин күпер гөлләрдән.

Дөнья бу... Бармый ул гел тигез,
Шатлык бар тормышта, кайгы бар.
Ал кояш булып мин балкырмын,
Күгеңне капласа болытлар.

Мин сине гомерем буена
Ышыклап барырмын жыллардән.
Өзелсә барасы юлларың –
Үрермен мин күпер гөлләрдән.

Күбэләгем

Күбәләк гөлләргә кунса,
Гөлләр тибрәлә микән?
Ул да мине сагынганда,
Күбәләгем, түгәрәгем,
Асыл кошым, сандугачым,
Жырлап жибәрә микән?

Күбәләккәй гөлгә кунган,
Гөлдә булгач оясы;
Минем куңелем сина тарта,
Күбәләгем, түгәрәгем,
Асыл кошым, сандугачым,
Син бит куңелем кояшы.

Тау астында, тал астында
Салкын чишмә түгәрәк;
Очып барып кайтыр идем,
Күбәләгем, түгәрәгем,
Асыл кошым, сандугачым,
Әгәр булсам күбәләк.

Күбәләкләр бик күп алар
Оча белгәне сирәк;
Үзеңә тиң күбәләкне,
Күбәләгем-түгәрәгем,
Асыл кошым, сандугачым,
Сайлый белергә кирәк.

Эх, алмагачлары

Алма бөреле, алма бөреле,
Алма чэчэге төрле.
Башкаларга күз дә салмыйм
Сине күргәннән бирле.

Эх, алмагачлары,
Сайрый сандугачлары.
Сайрый, сайрый,
Сайрый, сайрый
Сагындыра башлады.

Алма бит ул, алма бит ул,
Алма бит ул түгэрэк.
Шул түгэрэк эчләрөндө
Яшик, дуслар, бергэләп.

Эх, алмагачлары,
Сайрый сандугачлары.
Сайрый, сайрый,
Сайрый, сайрый
Сагындыра башлады.

Алма булса, шундый булсын,
Берсен бишкә бүләрлек.
Дуслар булса, шундый булсын,
Синен өчен үләрлек.

Эх, алмагачлары,
Сайрый сандугачлары.
Сайрый, сайрый,
Сайрый, сайрый
Сагындыра башлады.

Эх дусларым, дусларым ла,
Дусларым, дус ишләрем.
Сез дуслардан аерылсам
Ялгыз башым нишләрмен.

Эх, алмагачлары,
Сайрый сандугачлары.
Сайрый, сайрый,
Сайрый, сайрый
Сагындыра башлады.

Эх дусларым, сезнең белән
Шат минем күңелләрем.
Тагын да шулай шатлык белән
Үтсә иде гомерләрем.

Эх, алмагачлары,
Сайрый сандугачлары.
Сайрый, сайрый,
Сайрый, сайрый
Сагындыра башлады.

Уфтанма

Уфтанма, гомерләр яз кебек үтә, дип,
Чал чәчең күрсәң дә уфтанма.
Яз килә дә китә, гомер шулай үтә,
Уфтанма, уфтанма, уфтанма.

Уфтанма – бит синең ул узган гомерең
Уйнап-көлеп кенә узмаган.
Сиңа насып булган ак бәхет, зур шатлык,
Якты көн әле бит узмаган.

Уфтанма, гомерләр яз кебек үтә, дип,
Чал чәчең күрсәң дә уфтанма.
Яз килә дә китә, гомер шулай үтә,
Уфтанма, уфтанма, уфтанма.

Туй күлмәге

Туй күлмәге ак ефәктән,
Кызлар — гүя аккошлар.
Аклык бит ул, сафлык бит ул,
Яусын, әйдә, алкышлар!

Туй күлмәге кигән кыздан
Көнләшеп лә үләрлек.
Туй күлмәге бер көнлекме —
Туй күлмәге гомерлек!

Ак күлмәкләр, ак теләкләр
Туйда гомер-гомердән.
Туй күлмәге кигән кызның
Урыны була гел түрдән.

Бәхет бит ул, шатлык бит ул,
Туй күлмәге киюе. —
Иркәм, — диеп, — ярым, — диеп,
Онытылып сөюе.

Аерылмагыз

Су буенда ялгыз аккош,
Каерылган канатлары;
Канатларны каера ул
Аерылу газаплары.

Аерылмагыз,
Булса да сәбәпләре.
Канатларны каера ул
Аерылу сәгәтләрә.
Ят кошны пар итмәс аккош,
Ялгыз канат какса да.
Без дә бергә булалмабыз,
Сулар үргә акса да.

Ай, йолдызым

Әй дускаем, буең зифа,
Тал кебек бөгеләсең,
Таллар кебек бөгеләсең,
Кем өчен өзеләсең?

Ай, йолдызым, йолдызым,
Йолдызым, рушаным,
Син йөргән гөл бакчасына
Керергә тырышамын.
Үзләренең коесы бар, —
Безгә кереп су ала,
Чиләген тутырып ала да,
Көлә-көлә югала.

Су буенда кыяк үлән —
Кыеп аласы иде.
Мәңге сагынмаслык итеп
Карап каласы иде.

Гөл чәчәкләре коела
Былбыл кагынган саен.
Гөлчәчәкләргә охшатам
Сине сагынган саен.

Ай, жаный, вай жаный

Жырла, жырла дип әйтәсез,
Сезгә нинди жыр кирәк?
Әй, сезгә нинди жыр кирәк?
Ай жаный, вай жаный,
Сезгә нинди жыр кирәк?
Сезнең өчен жыр жырларга
Сандугач теле кирәк.

Уфа – Казан юлларының
Баганалары чыршы,
Әх, баганалары чыршы,
Башыгызга моңнар төшсә,
Сез дә булырсыз жырчы.

Безнең юллар куге үлән,
Карап үтәргә кирәк,
Әй, карап үтәргә кирәк.
Жыр белмәгән, жыр сөймәгән
Безнең татарда сирәк.

Ай май үтә, май үтә,
Май үтә дә жәй житә.
Әх, май үтә дә жәй житә.
Май үткәнгә кайгырмагыз,
Безнең яшь гомер үтә.
Ай жаный, вай жаный,
Безнең яшь гомер үтә.

Ай, жаный, суларда

Әйдә, иркәм, алып барам
Чишмәләргә суларга; (2 кат)
Чишмәләрдән су алганда
Су чәчрәтеп уйнарга.

Ай, жаный, суларда ла
Су чәчрәтеп уйнарга.

Бакчаларга керәсең,
Гөлләргә үреләсең;
Бер гөлгә, бер сиңа карыйм, –
Син матур күренәсең.

Ай, жаный, су юлы,
Бик сагындым бу юлы.

Атлар жиктем мин чанасыз,
Чыгып киттем чарасыз;
Күрер күзгә зур да түгел,
Чибәрлеккә чамасыз.

Ай, жаный, күз нурым,
Чибәрлеккә чамасыз.

Абау, бәгърем, керфегең,
Бирче миңа бөртеген;
Бик еракларга китәмен, –
Төсең итеп йөртермен.

Абау, бәгърем, керфегең,
Бирче миңа бөртеген.

Бөрлегән

Бакчаларда чәчәк ата
Син утырткан бөрлегән.
Ул да сине көтә сыман,
Ник килмисең, бер генәм?

Бөрлегәнем, бөрлегән,
Сагындырдың, бер генәм.

Бүген төнлә төшләремдә
Сине күрдем, бер генәм.
Син тал имеш, ә мин, жаным,
Гүя кара бөрлегән.

Бөрлегәнем, бөрлегән,
Бик сагындым, бер генәм.

Бөрлегәндәй күзләреңне
Бик сагындым, бер генәм;
Сөям дигән сүзләреңне
Кабатлыйм мин жыр белән.

Бөрлегәнем, бөрлегән,
Син бит минем бер генәм.

Гармунчы булсын ярың

Әй, дусларым, сезгә әйтәм, –
Гармунчы булсын ярың;
Гармунчының буыннары
Саен мәхәббәт аның.

Суда, суда,
Суда йөзәләсеңме?

Мин сине күрми түзэлмим,
Ә син түзэләсеңме?

Гармунчылар гармун уйный,
Кулында балдагы бар,
Гармунчы дигән даны бар,
Сөеп туймас яры бар.

Утырмагыз урындыкка
Гармунчылар утырсын.
Бөгелә-сыгыла гармун уйный, –
Ул ничек онытылсын?

Гармунчының гармунына
Матур көйләр көйлибез.
Син алырлык, мин барырлык
Булсак кына йөрибез.

Картаямени соң йөрәк

Әкрен генә сиздермичә
Яшьлек гомерем үтә.
Күңелем бер дә картаймай,
Һаман да нидер көтә.

Картаямыни соң йөрәк,
Маңгайлар сырланса да,
”Үтте яшьлек-жүләрлек” дип
Жырларда жырланса да.

Нигә соң болай үземне
Канатлыдай хис итәм?
Әллә яшьлегем кичләре
Әйләнәп кайтты микән?

Мәхәббәт яшьләрдә диләр, –
Була ул һәркемдә дә.
Мәхәббәтсез яшәп булмый
Олыгайган көннәрдә дә.

Кашың кара, буең зифа

Карлыгандай кара, ай, күзләрең,
Бөрлегәндәй йөзләрең.
Шикәрләрдән тәмле, ай, балдан татлы
Сөям дигән сүзләрең.

Алма бакчасының юлы
Тәрәзәләргә туры.
Әллә сиңа бирелгәнме
Бөтен дөнъяның нуры?!
Кашың кара, буең зифа,
Күзең дә кара сиңең.
Кара күзеңә карасам,
Йөрәгем яна минем.

Бишмәтеңдә сиңең, ай, биш төймә,
Нигә төймәләмисең?
Аралар да безнең, ай, ерак түгел,
Нигә килгәләмисең?

Агыйдел каты ага

Агыйделдә йөзсән иде,
Камыштан көймә үреп;
Былбыл булып, гөлгә кунып,
Сөйләшсән иде күреп.
Агыйдел буенда
Жәяү йөрисем килә;

Сөя микән, сөйми микән,
Шуны беләсем килә.
Аклы күлмәк жиңе тар,
Жиң очында хаты бар;
Хатын укып карагачтын –
Сөям дигән сүзе бар.
Агыйдел күпере,
Чуен мәллә, чылтырый;
Каш астында ике күзе
Энже кебек елтырый.
Агыйделдән көймә килә
Кылдан нечкә эз белән;
Жаным, нигә хәтерен калды
Уйнап әйткән сүз белән?!
Агыйдел буенда
Жәяү йөрисем килә;
Сөя микән, сөйми микән,
Шуны беләсем килә.

"Котлау сайты" редакциясе нәшер итте.
Барлык төр бәйрәмнәр белән котлаулар
Һәм тагын да күберәк жырлар.
Рәхим итегез

Котлау
сайты

